

Juhend linnapiirkonna tegevuskava
koostamiseks

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289-302), artiklile 7 delegeeritakse säästvate linnastrateegiate rakendamise eest vastutavatele linnaasutustele ka vähemalt tegevuste valikuga seotud ülesanded.

Eesti linnapiirkondade jätkusuutliku arengu strateegia ning linnapiirkondade tegevuskavade koostamisega seotud ülesanded on sätestatud meetmete „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ ja „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ toetuse andmise tingimuste õigusaktides (edaspidi *meetme määrused*). Vastavate ülesannete täitmise eest on vastutavad linnapiirkondade keskuslinnad. Siseministri 03.03.2015 määruse nr 9 „Toetuse andmise tingimused meetmes „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ § 2 punkti 4 järgi on keskuslinnad:

- Tallinna linnapiirkonna puhul Tallinna linn,
- Tartu linnapiirkonna puhul Tartu linn,
- Pärnu linnapiirkonna puhul Pärnu linn.

Siseministri 03.03.2015 määruse nr 7 „Toetuse andmise tingimused meetmes „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ § 2 punkti 5 järgi on keskuslinnad:

- Narva linnapiirkonna puhul Narva linn,
- Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul Kohtla-Järve linn ja Jõhvi vald (keskuslinna administratiivseid ülesandeid täidab Jõhvi vald).

Linnapiirkonna tegevuskava (edaspidi *tegevuskava*) on dokument, milles on fikseeritud linnapiirkonna projektivaliku tulemused. Juhend annab täpsemad suunised linnapiirkonna tegevuskava koostamiseks. Tegevuskava on Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapiirkondadele toetuse taotlemise aluseks meetmest „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ ning Narva ja Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkondadele meetmest „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“.

Keskuslinna administratiivsed ülesanded linnapiirkonna tegevuskavade koostamisel on järgmised:

- kogub kokku kõik linnapiirkonna projektiettepanekud;
- moodustab linnapiirkonna ekspertgrupi ja tagab selle töö teenindamise (sh valmistab ette projektiettepanekute sisulise vastavuskontrolli, dokumenteerib valikuprotsessi- ja tulemused);
- teavitab projektiettepaneku esitajat, kui projektiettepanekut ei tunnustata nõuetele vastavaks, ning edastab projektiettepaneku mittevastavaks tunnistamise põhjused;

- edastab projektiettepaneku esitajale, kelle projekti ei lisatud linnapiirkonna tegevuskava eelnõusse, vastava teate koos projektiettepaneku esitaja projekti hindamistulemuse väljavõttega protokollist;
- esitab tegevuskava eelnõu enne linnapiirkonna tegevuskava heakskiitmist linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kooskõlastamiseks rakendusasutusele;
- edastab rakendusasutusega kooskõlastatud linnapiirkonna tegevuskava eelnõu heakskiitmiseks kõigile linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudele (välja arvatud juhul, kui volikogu on strateegia heakskiitmisel tegevuskava heakskiitmise delegeerinud valla- või linnavalitsusele);
- avalikustab linnapiirkonna tegevuskava keskuslinna veebilehel (Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul avalikustavad tegevuskava oma veebilehel mõlemad keskuslinnad).

Projektiettepanekute esitamine

Keskuslinn annab projektiettepanekute esitamiseks tähtaja, teavitades kirja teel kõiki linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksusi. Projektiettepanekute esitamiseks määrab keskuslinn mõistliku tähtaja, *minimaalselt 15 tööpäeva*.

Linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksused teavitavad potentsiaalseid toetuse taotlejaid projektiettepanekute esitamise võimalusest, avaldades teate viivitamatult vähemalt linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

Projektiettepanekud tuleb esitada vastavalt käesoleva käskkirja lisas 2 kinnitatud projektiettepaneku vormil keskuslinna poolt kindlaks määratud aadressil ning viisil (paber kandjal või elektrooniliselt).

Kõik tähtjaks saanud projektiettepanekud registreeritakse keskuslinna dokumendihaldussüsteemis.

Projektiettepanek jäetakse läbi vaatamata, kui see ei ole esitatud tähtjaks. Keskuslinn edastab projektiettepaneku esitajale teate projektiettepaneku läbi vaatamata jätmise kohta.

Ekspertgrupi moodustamine

Keskuslinn moodustab tegevuskava eelnõu koostamiseks linnapiirkonna ekspertgrupi (edaspidi *ekspertgrupp*), kuhu kuuluvad linnapiirkonna kõigi kohaliku omavalitsuse üksuste (edaspidi *KOV üksus*) esindajatena kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuse ametnikud või töötajad või volikogu liikmed. Keskuslinnal (Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul nii Kohtla-Järve kui Jõhvi) võib ekspertgrupis olla kaks esindajat, teised linnapiirkonna omavalitsusüksused võivad ekspertgruppi nimetada ühe esindaja.

Ekspertgrupi ülesanded on järgmised:

- kogutud projektiettepanekute vastavuskontrolli tegemine (keskuslinna poolt ettevalmistatud vastavuskontrolli lehtede läbivaatamine ja kinnitamine),
- tegevuskava esitatud projektiettepanekute hindamine ja projektide nimekirja koostamine vastavalt hindamise tulemusena kujunenud projektide pingereale,
- tegevuskava eelnõu koostamine.

Ekspertgrupi moodustab ja selle töö tehnilise teenindamise tagab linnapiirkonna keskuslinn (sh tuleb ekspertgrupi moodustamise otsuses sätestada töökoosolekute ettevalmistamise ja kokku kutsumise kord).

Keskuslinn palub teistel linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksustel nimetada esindaja (soovi korral ka asendusliige) moodustatavasse ekspertgruppi. Ekspertgrupi koosseis kinnitatakse keskuslinna asjakohase õigusaktiga.

Ekspertgrupp valib endale esimehe, kelle ülesandeks on korraldada töökoosolekute juhtimine.

Ekspertgrupi liige peab deklareerima, et tal ei ole isiklikku majanduslikku huvi hinnatavate projektide suhtes ning et ta tagab ekspertgrupi liikmeks oleku ajal ja pärast liikmeks oleku aja lõppemist tähtajatult talle ekspertgrupi töö käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsuse (deklaratsiooni vorm on toodud käskkirja lisas 7).

Ekspertgrupi koosolekud on kinnised. Koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on 2/3 liikmetest, sealhulgas keskuslinna (Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul nii Kohtla-Järve kui Jõhvi) esindaja. Esimehe äraolekul juhib koosolekut kohapeal valitud koosoleku juhataja. Kõik tegevuskava eelnõu koostamise ekspertgrupi koosolekud protokollitakse.

Projektiettepanekute valik ja selle dokumenteerimine ekspertgrupi protokollis

a) Projektiettepanekute vastavuskontroll

Enne projektiettepanekute hindamist tuleb linnapiirkonna keskuslinnal valmistada ette projektiettepanekute sisuline vastavuskontroll.

Keskuslinn määrab vastavuskontrolli teostajaks isiku, kes peab kinnitama vastavuskontrolli lehel oma isiklikku erapooletust kontrollitava projektiettepaneku suhtes.

Vastavuskontrolli teostaja tuvastab projektiettepanekute vastavuse meetme määruse § 11 lõikes 6 toodud kriteeriumidele ning täidab iga projektiettepaneku kohta kontroll-lehe (käskkirja lisas 4 toodud vormil).

Kui projektiettepanek ei vasta meetme tingimustes kehtestatud nõuetele või on vaja täiendavat teavet projekti kohta, palub vastavuskontrolli teostaja projektiettepaneku esitajal viia projektiettepanek vastavusse meetme tingimustes kehtestatud nõuetele või esitada täiendav dokumentatsioon või informatsioon üldjuhul 10 tööpäeva jooksul. Vastavuskontrolli käigus kogutud andmed tuleb säilitada kirjalikus vormis taasesitataval kujul.

b) Nõuetele vastavaks tunnistatakse projektiettepanekud, mis vastavad kõigile vastavuskontrolli kriteeriumidele. Vastavuskontrolli tulemusel, mille tulemused kinnitab ekspertgrupp, moodustatakse nõuetele vastavate projektiettepanekute nimistu. Projektiettepanekute hindamine

Vastavaks tunnistatud projektiettepanekud kuuluvad hindamisele.

Ekspertgrupp võtab hindamisel aluseks linnapiirkonna projektiettepanekutes sisalduva informatsiooni ja projekti kohta kogutud põhjendatud lisainformatsiooni. Lisainformatsioon protokollitakse. Ekspertgrupi koosoleku toimumisest tuleb ekspertgrupi liikmeid ja rakendusametust teavitada vähemalt 5 tööpäeva enne koosoleku toimumist. Rakendusametuse ja rakendusüksuse esindajal on õigus osaleda projektiettepanekute hindamisel vaatljana.

Iga ekspertgrupi liige annab igale projektiettepanekule hinded kõigi meetme määruse § 11 lõikes 8 nimetatud valikukriteeriumide lõikes, milleks on:

- 1) projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele (40%);
- 2) projekti põhjendatus (20%);
- 3) projekti kuluefektiivsus (20%);
- 4) toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia (20%);
- 5) projekti mõju läbivatele teemadele: keskkonnahoid, võrdsete võimaluste tagamine ja infoühiskonna edendamine (lisapunktid iga läbiva teema lõikes -0,1; 0; 0,1).

NB! Projektide hindamisel lähtutakse käskkirja lisas 5 toodud hindamismetoodikast. Projektile hindamise käigus antud hinned kantakse käskkirja lisas 6 toodud hindamislehe vormile. (Hindamistulemused tuleb esitada iga projekti kohta ekspertgrupi liikmete poolt kõikide kriteeriumite lõikes antud hinnetega.)

Projektiettepanekute hindamine toimub valikukriteeriumite 1-4 lõikes järgneva hindamisskaala alusel täisarvudes:

- 0 – puudulik
- 1 – nõrk
- 2 – keskpärane
- 3 – hea
- 4 – väga hea

Projektiettepanekute hindamine 5. valikukriteeriumi osas toimub järgmiselt:

- 0,1 – mõju on positiivne
- 0 – mõju on neutraalne;
- 0,1 – mõju on negatiivne.

Kriteeriumide 1-4 osas korrutatakse ekspertgrupi liikmete projektiettepanekule antud hinnete aritmeetiline keskmine läbi valikukriteeriumi osakaaluga. Kriteeriumi 5 osas arvutatakse ekspertgrupi liikmete antud hinnete keskmine. Nii saadud kriteeriumite koondhinded summeeritakse projektiettepaneku lõpphindeks.

Juhul kui projektiettepanek saab ekspertgrupi liikmete hinnete keskmisena kriteeriumi 1 lõikes tulemuse 0-1,0, ettepanek edasisele hindamisele ei kuulu ja projekti ei ole võimalik linnapiirkonna tegevuskava eelnõusse lülitada.

Kui mitme projektiettepaneku hindamistulemus on võrdne, loetakse paremaks esimese hindamiskriteeriumi alusel rohkem punkte saanud projekt.

Hinnang loetakse positiivseks, kui kriteeriumite lõikes hinnete summeerimisel kujunenud koondhinne on vähemalt 2,5.

Hindamise käigus antud hinnete väärtuse kohta tuleb valikuprotokollis esitada täiendavad põhjendused juhul, kui projektiettepanek on saanud mõne kriteeriumi lõikes hindeks 2,0 või vähem ja/või kui projektiettepaneku koondhindeks kujuneb 2,5 või vähem.

Juhul kui ekspertgrupi liikmete antud hinned kriteeriumi lõikes erinevad rohkem kui ühe hindepunkti väärtuses, tuleb valikuprotokollis esitada selgitused hinnete väärtuse erinevuse kohta.

c) Projektiettepanekute valiku protokollimine

Ekspertgrupil tuleb valiku tulemused protokollida. Protokolli allkirjastavad protokollija ja ekspertgrupi esimees. Valikuprotokoll peab sisaldama vähemalt järgmist informatsiooni:

- päevakord;
- kirjeldus, kuidas toimus projekti ettepanekute kogumine (kuidas teavitati potentsiaalseid toetuse taotlejaid projektiettepanekute esitamise võimalusest);
- esitatud projektiettepanekute loetelu;
- projektiettepanekute vastavuskontrolli tulemused ning lisana vastavuskontrolli lehed;
- projektiettepanekute hindamistulemused koos argumentatsiooniga ja vajadusel ekspertgrupi liikmete eriarvamustega ning lisana hindamislehed;
- hindamistulemuste alusel ettepanek tegevuskava eelnõu koostamiseks.

Tegevuskava eelnõu koostamine ja esitamine

Ekspertgrupp korraldab tegevuskava eelnõu koostamise.

Hindamistulemuste alusel koostatakse linnapiirkonna tegevuskava eelnõu, mis koosneb põhinimekirjast ja reservnimekirjast. Tegevuskava eelnõusse saab lisada projektid, mille koondhinne on vähemalt 2,5. Tegevuskava eelnõu koostatakse hindamise tulemusel saadud ettepanekute lõpphinnete järjestusena.

Põhinimekirja lisatakse kõige enam punkte saanud projektiettepanekud, mis mahuvad siseministri 10. märtsi 2015. a käskkirjaga nr 1-3/66 „Meetmete "Linnapiirkondade jätkusuutlik areng" ja "Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng" vahendite indikatiivse jaotuse kehtestamine perioodiks 2014-2020“ kinnitatud linnapiirkonnale indikatiivselt eraldatud toetuse kogumahu piiresse.

Projektid, mis ei mahu linnapiirkonnale indikatiivselt eraldatud toetuse kogumahu täitumise tõttu põhinimekirja projektide hulka, lisatakse tegevuskava reservnimekirja. Reservnimekirja maht peab olema vähemalt 20%, kuid mitte üle 40% linnapiirkonnale indikatiivselt eraldatud toetusmahust.

Vastavalt meetme määruse § 12 lõikele 1 esitab linnapiirkonna keskuslinn ekspertgrupi koostatud tegevuskava eelnõu rakendusasutusele kooskõlastamiseks koos kõikide projektiettepanekute vormide, projektiettepanekute hindamisprotokolliga ja linnapiirkonna ekspertgrupi moodustamise otsusega riigihalduse ministri käskkirjas nimetatud tähtpäevaks.

Kui positiivse hinnangu saanud projektiettepanekute maht jääb alla linnapiirkonnale arvestatud põhi- ja reservnimekirja indikatiivse toetusmahu, esitab keskuslinn tegevuskava eelnõu ministeeriumile väiksemas mahus koos ettepanekuga uute projektiettepanekute kogumise tähtaja välja kuulutamiseks.

Projektiettepaneku esitajale, kelle projektiettepanekut ei tunnistanud vastavaks, saadab keskuslinn teate mittevastavaks tunnistamise kohta koos põhjendusi sisaldava vastavuskontrolli lehega ning valikuprotokolliga väljavõttega.

Projektiettepaneku esitajale, kelle projektid ei mahu hindamise tulemusena siseministri käskkirjaga kinnitatud linnapiirkonnale indikatiivselt eraldatud tegevuskava põhinimekirja vahendite ega reservnimekirja projektide mahu piiresse, edastab keskuslinn teate põhi- ja reservnimekirja arvamata jätmise kohta koos projektiettepaneku esitaja projekti puudutava hindamistulemuse väljavõttega valikuprotokollist.

Tegevuskava eelnõu kooskõlastamine ja heakskiitmine

Vastavalt määruse § 10 lõikele 3 kontrollib rakendusasutus tegevuskava eelnõu vastavust järgmistele nõuetele:

- 1) tegevuskava on koostatud vastavalt riigihalduse ministri kehtestatud tegevuskava koostamise vormile ja juhendile;
- 2) tegevuskavva lisatavad projektid on valitud vastavalt meetme määruse § 11 lõikes 8 sätestatud valikukriteeriumitele;
- 3) tegevuskava tegevused või projektid vastavad rakendusasutuse poolt sobivaks tunnistatud linnapiirkonna strateegiale;
- 4) toetuse abil ellu viia kavandatud projektid panustavad meetme „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ või „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ eesmärkidesse ning meetme vastavate väljundinäitajate sihttasemete saavutamisse;
- 5) tegevuskava eelnõus ei ületata linnapiirkonnale rakendusasutuse juhi käskkirjaga eraldatava toetuse kogumahtu ja reservprojektide maksimaalset mahtu;
- 6) tegevuskava eelnõus on sätestatud reservprojektid vähemalt 20 protsendi, kuid mitte rohkem kui 40 protsendi ulatuses siseministri käskkirjaga linnapiirkonnale määratud vahendite kogumahust (Kui positiivse hinnangu saanud projektiettepanekute maht jääb alla linnapiirkonnale arvestatud põhi- ja reservnimekirja indikatiivse toetusmahu, peab keskuslinn olema esitanud ettepaneku uute projektiettepanekute kogumise tähtaja välja kuulutamiseks.);
- 7) koos tegevuskava ettepanekuga on esitatud nõuetele vastav valikuprotokoll.

Rakendusasutus kaasab tegevuskavade eelnõude kooskõlastamisse arvamuse andmiseks asjassepuutuvaid ministeeriume ja vastava maavalitsuse. Kui tegevuskava eelnõu ei vasta nõuetele või rakendusasutusel on põhjendatud kahtlusi projektide hindamise nõuetekohasuses ja õigsuses, jätab rakendusasutus tegevuskava eelnõu kooskõlastamata ja saadab selle tagasi linnapiirkonnale täiendamiseks või muutmiseks, tuues eelnõu kooskõlastamata jätmise põhjused.

Vastavalt meetme määruse § 12 lõikele 5 tuleb rakendusasutuse poolt kooskõlastatud tegevuskava esitada heakskiitmiseks kõigile linnapiirkonna KOV üksuste volikogudele, välja arvatud juhul, kui volikogu on strateegia heakskiitmisel tegevuskava heakskiitmise delegeerinud valla- või linnavalitsusele. Rakendusasutus loeb tegevuskava heaks kiidetuks, kui vähemalt keskuslinn (Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul Kohtla-Järve ja Jõhvi) ning lisaks vähemalt ½ ülejäänud linnapiirkonna KOV üksustest on selle heaks kiitnud.

Vastavalt meetme määruse § 12 lõikele 6 tuleb linnapiirkonna KOV üksuste poolt heaks kiidetud tegevuskava esitada rakendusasutusele ja rakendusüksusele viie tööpäeva jooksul arvates linnapiirkonna KOV üksuste heakskiitmise ajaliselt viimase otsuse jõustumisest.

Heakskiidetud tegevuskava tuleb avalikustada linnapiirkonna keskuslinna veebilehel.

Kolme kuu jooksul pärast heakskiidetud tegevuskavade esitamist rakendusasutusele ja rakendusüksusele tuleb linnapiirkonna tulevasel toetuse taotlejal pöörduda eelnõustamiseks rakendusüksuse poole vastavalt meetme määruse §-le 13.

NB! Linnapiirkonna kohaliku omavalitsuse üksus, kes linnapiirkonna tegevuskava heaks ei kiitnud, ei saa meetmest toetust taotleda.

Vaiete menetlemine

Vastavalt perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 51 lõikele 2, lahendab tegevuskava koostamisele esitatud vaide rakendusasutus. Tegevuskava koostamisel läbi viidud toimingud või kehtestatud haldusakti peale võib esitada vaide rakendusasutusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Dokumentide säilitamine

Keskuslinnad säilitavad oma ning ekspertgrupi ülesannete täitmise käigus saadud andmeid, loodud dokumente ja muid tõendeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 kohaselt kuni 2028. aasta lõpuni. Keskuslinna ja rakendusametuse kokkuleppel võib nimetatud materjalid anda pärast tegevuskavade heakskiitmist säilitamiseks üle rakendusametusele.